

Verejná konzultácia

o návrhu usmernenia a návrhu odporúčania o využívaní možností a právomocí dostupných v práve Únie v prípade menej významných inštitúcií

Otázky a odpovede

- 1 Prečo sa uplatňovanie harmonizovaných možností a právomocí rozširuje aj na menej významné inštitúcie? Čo je účelom tohto kroku?

ECB zodpovedá za účinné a konzistentné fungovanie jednotného mechanizmu dohľadu. Súčasťou jej úloh v oblasti dohľadu je zabezpečovať, aby sa v prípade všetkých dohliadaných úverových inštitúcií v rámci SSM konzistentne uplatňovali vysoké štandardy dohľadu.

Jedným z hlavných cieľov iniciatívy zameranej na možnosti a právomoci je podporiť finančnú integráciu prostredníctvom harmonizácie dostupných pravidiel dohľadu a zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetky banky v rámci SSM. Tým sa má zvýšiť odolnosť bánk a transparentnosť v rámci trhu, pokiaľ ide o stav jednotlivých úverových inštitúcií a bankového sektora ako celku.

- 2 Aký je právny základ tohto postupu?

Podľa nariadenia o SSM môže ECB v záujme zabezpečenia účinného a konzistentného fungovania SSM vydávať príslušným vnútroštátnym orgánom (national competent authorities – NCA) nariadenia, usmernenia, všeobecné pokyny alebo odporúčania.

- 3 Prečo sa v rámci harmonizácie využívania možností a právomocí na účely dohľadu nad významnými a menej významnými inštitúciami používajú rôzne právne nástroje?

Použitie rôznych právnych nástrojov v rámci harmonizácie využívania možností a právomocí na účely dohľadu nad významnými a menej významnými inštitúciami je možné vysvetliť rozdelením zodpovedností medzi ECB a NCA. Zatiaľ čo významné inštitúcie podliehajú priamemu dohľadu ECB, nad menej významnými inštitúciami vykonávajú priamy dohľad orgány NCA.

V prípade významných inštitúcií boli prijaté dva rôzne nástroje: nariadenie ECB a všeobecné zásady ECB týkajúce sa využívania možností a právomocí dostupných v práve Únie. ECB prijíma nariadenia vtedy, keď sú nevyhnutné na výkon konkrétnych úloh, ktoré sa týkajú politiky prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami. ECB zvolila tento právny nástroj s cieľom určiť pravidlá využívania všeobecne uplatňovaných možností a právomocí dostupných v práve Únie v prípade významných úverových inštitúcií.

Všeobecné zásady sú nezáväzným nástrojom, ktorý poskytuje spoločným dohľadacím tímom pokyny, ako v jednotlivých prípadoch hodnotiť individuálne žiadosti a/alebo rozhodnutia týkajúce sa využívania možností alebo právomocí.

Pokiaľ ide o dohľad nad menej významnými inštitúciami, ECB môže v rámci svojej úlohy monitorovania dohľadu vydávať príslušným vnútroštátnym orgánom usmernenia, na základe ktorých majú plniť úlohy dohľadu a prijímať rozhodnutia dohľadu. Zámerom ECB je využiť túto právomoc v záujme harmonizácie využívania všeobecne uplatňovaných možností a právomocí na účely dohľadu nad menej významnými inštitúciami a tým prispieť k plneniu cieľa spomenutého v odpovedi na prvú otázku. Pokiaľ ide o prípady, v ktorých NCA hodnotia individuálne žiadosti menej významných inštitúcií o využívanie možností a právomocí, ECB zamýšľa vydať príslušným vnútroštátnym orgánom (nezáväzný) odporúčanie so špecifikáciami, ktoré majú v rámci posudzovania žiadostí uplatňovať.

4 Prečo sa na konzultáciu predkladajú dva dokumenty? Aký je rozdiel medzi usmernením a odporúčaním?

V rámci tejto konzultácie sa predkladajú dva dokumenty. Prvý dokument, usmernenie, je záväzný právny nástroj, ktorý určuje prístup NCA k využívaniu všeobecne uplatňovaných možností a právomocí v prípade menej významných inštitúcií. V prípade týchto možností a právomocí je zo špecifických strategických dôvodov nevyhnutné uplatňovať vo všetkých úverových inštitúciách jednotný postup s cieľom zabezpečiť, aby sa prudenciálny dohľad nad úverovými inštitúciami vykonával súdržným a účinným spôsobom. Jednotný postup bude tiež zárukou toho, že jednotný súbor pravidiel pre finančné služby sa bude uplatňovať rovnakým spôsobom na úverové inštitúcie vo všetkých členských štátoch patriacich do SSM a že sa na tieto úverové inštitúcie budú vzťahovať rovnaké štandardy dohľadu.

Druhý dokument, odporúčanie, je nezáväzný právny nástroj, ktorý príslušným vnútroštátnym orgánom poskytuje pokyny, ako v individuálnych prípadoch hodnotiť určité ďalšie možnosti a právomoci, ktoré sa neuplatňujú všeobecne. Spoločný súbor špecifikácií sa ustanovuje v záujme konzistentných postupov dohľadu v súlade s rámcom SSM. V relevantných prípadoch sa tak zároveň zabezpečí rovnaké zaobchádzanie s významnými a menej významnými inštitúciami, ako aj rovnaké podmienky pre všetky úverové inštitúcie v krajinách SSM. Odporúčanie navyše príslušným vnútroštátnym orgánom poskytuje pokyny, ako pristupovať k využívaniu

a individuálnemu hodnoteniu viacerých možností a právomocí, v prípade ktorých sa vyžaduje spoločný postup špecifický pre menej významné inštitúcie.

5 Nepredstavuje tento postup pre menej významné inštitúcie nadmernú záťaž? V porovnaní s významnými inštitúciami sú v priemere oveľa menšie.

Možnosti a právomoci ustanovené v európskej bankovej legislatíve sú hlavným zdrojom rozdielov v uplatňovaní pravidiel dohľadu. Bez harmonizácie týchto možností a právomocí využívaných orgánmi dohľadu je zložitejšie a v niektorých prípadoch dokonca nemožné vykonávať nad bankami v rámci SSM konzistentný a rovnaký dohľad.

Vo väčšine prípadov sa považuje za vhodné uplatňovať v súvislosti s možnosťami a právomocami rovnaké postupy vo významných i menej významných inštitúciách. V rámci hodnotenia sa zohľadňovala zásada úmernosti s cieľom zabezpečiť, aby uplatňovanie postupov v rámci výkonu možností a právomocí nevedlo k nadmernému zaťaženiu menej významných inštitúcií. V súlade s tým sa navrhuje, aby si príslušné vnútroštátne orgány v prípadoch, keď sa na zabezpečenie spoľahlivosti dohľadu alebo zaistenie rovnocenných podmienok harmonizácia nepovažuje za nevyhnutnú, vo výkone viacerých možností a právomocí zachovali flexibilitu. Zároveň platí, že mnohé z možností a právomocí pre väčšinu menej významných inštitúcií nie sú relevantné, pretože sa napríklad vzťahujú len na konsolidované bankové skupiny alebo inštitúcie, ktoré používajú interné modely na účely prvého piliera.

6 Budú sa v niektorých prípadoch v rámci výkonu možností a právomocí uplatňovať vo významných inštitúciách odlišné postupy ako v menej významných inštitúciách? Ktoré kritériá zvažovala ECB pri rozhodovaní o tom, či v menej významných inštitúciách uplatniť rovnaké postupy ako v prípade významných inštitúcií?

Využívanie možností a právomocí v prípade menej významných inštitúcií sa analyzovalo s osobitným dôrazom na zásadu úmernosti, tzn. do akej miery môže byť na využívanie špecifických možností nevyhnutné odporúčanie odlišného postupu. Vo väčšine prípadov sú navrhované postupy pre menej významné inštitúcie rovnaké ako postupy prijaté pre významné inštitúcie. Pri pomerne malom počte možností a právomocí sa pre menej významné inštitúcie navrhuje vydať špecifický postup dohľadu, ktorý sa líši od postupu vydaného pre významné inštitúcie. Dôvody zavedenia odlišného postupu sú rôzne.

Jednoduchý odkaz na postup uplatňovaný v prípade významných inštitúcií v niektorých prípadoch nie je možný, pretože navrhovaný postup musí zároveň

zohľadňovať koordináciu medzi ECB a NCA (napr. možnosti súvisiace s určitou udalosťou ako napríklad systémovým zlyhaním systému vyrovnania alebo so špecifickými nástrojmi ako napríklad krytými dlhopismi). V iných prípadoch môže byť príčinou odlišného navrhovaného postupu v prípade menej významných inštitúcií uplatnenie zásady úmernosti. Viacero možností v nariadení o kapitálových požiadavkách je navyše spojených s prechodnými opatreniami. V prípade prechodných opatrení, ktoré vypršia na konci roka 2017, sa pre dohľad nad menej významnými inštitúciami navrhuje nevydávať nový postup, keďže rozdiely v týchto požiadavkách k danému termínu automaticky zaniknú.

Zároveň sa navrhuje, aby si príslušné vnútroštátne orgány v prípadoch, keď sa na zabezpečenie spoľahlivosti dohľadu alebo zaistenie rovnocenných podmienok harmonizácia nepovažuje za nevyhnutnú, vo výkone viacerých možností a právomocí zachovali flexibilitu.

7 Plánuje ECB v budúcnosti stanoviť postup v prípade možností a právomocí, ktoré zatiaľ nie sú harmonizované?

V záujme stanovenia jednoznačného postupu bude ešte potrebné niektoré možnosti a právomoci rozpracovať. V tomto smere sa budú vyžadovať najmä kroky zo strany Európskeho orgánu pre bankovníctvo a Európskej komisie. Na spresnenie svojich postupov a kritérií okrem toho ECB pri niektorých možnostiach a právomociach potrebuje získať skúsenosti z hodnotenia konkrétnych prípadov.

Ak budú pre tieto možnosti a právomoci na účely dohľadu nad významnými inštitúciami v budúcnosti vypracované konkrétnejšie postupy a špecifikácie, ECB v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi posúdi, do akej miery by sa mali vzťahovať aj na dohľad nad menej významnými inštitúciami.